
ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Beszámoló	
- Az Első Európai Antibiotikum Nap Európában	565
Tájékoztatás szakmai rendezvényről	567
Fertőző betegségek adatai	568

 Epidemiológiai Információs Hetilap

BESZÁMOLÓ TUDOMÁNYOS KONFERENCIÁRÓL

AZ ELSŐ EURÓPAI ANTIBIOTIKUM NAP EURÓPÁBAN – 2008. NOVEMBER 18.

Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) az Unió polgárait fenyegető **közegészségügyi veszélyek közül az első** helyre **a multirezisztens kórokozók** kialakulását és terjedését helyezte. Az Unió által működtetett surveillance-ok (az antibiotikum-rezisztenciáról – EARSS, az antibiotikum-felhasználásról – ESAC) eredményei a multirezisztens kórokozók arányainak (az **MRSA mellett az ESBL-termelő E.coli, K.pneumoniae; P.aeruginosa**) növekedését mutatják szinte valamennyi tagállamban. Az antibiotikumok felhasználása az északi országokban fele/harmada a délebbre fekvő országok antibiotikum-felhasználásának. Tudományos bizonyítékokkal alátámasztott, hogy az antibiotikum-felhasználás összefüggésben van a rezisztencia erősödésével, azaz **minél nagyobb az antibiotikum-fogyasztás, annál nagyobb a rezisztens baktériumtörzsek kialakulásának kockázata**. Ezért komoly a veszélye annak, hogy az antibiotikumok elvesztik hatékonyságukat. Ugyanakkor Európa számos országában sikeresen szorították vissza a multirezisztens kórokozókat, valamint racionalizálták az antibiotikumok felhasználását.

Ilyen körülmények között került sor arra az európai uniós kezdeményezésre, mely az „Első Európai Antibiotikum Nap” néven került megrendezésre idén először, november 18-án. A kezdeményezéshez Európa valamennyi országa csatlakozott.

November 18-án Strasbourgban, az Európa Parlamentben a „Nap” központi rendezvényeként tudományos konferenciát tartottak Adroulla Vassiliou, az Európai Unió egészségügyi biztosának elnöklésével.

Az egészségügyi biztos elmondta, hogy **ezután november 18. lesz az a nap, amely ráirányítja a figyelmet a tagországoknak az antibiotikumok**

ésszerű alkalmazásáért tett erőfeszítéseire. Minden polgárban, betegben, egészségügyi dolgozóban és egészségügyi szolgáltatóban tudatosítani kell a antibiotikum alkalmazásából adódó veszélyeket. A tudományos ülésen Jakob Zsuzsanna, az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ igazgatója elmondta, hogy a 2008. évi Antibiotikum Nap célja a lakosság tájékoztatása arról, hogy mikor és hogyan szedje az antibiotikumokat és miért fontos az antibiotikumok felelősségteljes alkalmazása.

Az Első Európai Antibiotikum Nap eseményeit az ECDC koordinálta, mely már tavasszal közreadta a kampány logóit, szlogenjeit és üzeneteit.

Külön weboldal (<http://antibiotic.ecdc.europa.eu/>) és videofilmek készültek a témáról. Az Eurosurveillance folyóirat hat cikket közölt a multirezisztens kórokozók visszaszorítását célzó svéd, holland, belga, szlovén, olasz és cseh kezdeményezésekről, valamint az antibiotikumok ésszerű alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokról, illetve eredményekről.

A tagállamokban november 18-án tudományos üléseket és sajtótájékoztatónkat tartottak a minisztériumokban, illetve a nemzeti közegészségügyi intézetekben. Egyes országokban, pl. Belgiumban és Franciaországban az antibiotikumok ésszerű alkalmazásával kapcsolatosan több éve tartanak felvilágosító kampányokat. E kampányok általában a téli időszakban, az influenza és az influenzaszerű megbetegedések szezonjában zajlanak, hiszen a legtöbb antibiotikumot ebben az időszakban írják fel az orvosok. A kampányokhoz a sajtón kívül csatlakozik a média rövid TV-filmek, rádióreklámok bemutatásával. (Az antibiotikum-rezisztencia nemzeti kapcsolattartóinak a legutóbbi értekezletén számos rövidfilmet mutattak be a különböző országok: humorosakat, sokkolókat, melyek a fölösleges antibiotikum-használat megelőzésével foglalkoztak a lakosság számára érhető, egyszerű nyelven.) Plakátok, beteg-, illetve orvosi rövid tájékoztatók minden tagállamban készültek. Az angolok rajzversenyt hirdettek gyermekek számára, az osztrákok plakátversenyt, a lengyelek vándorkiállítás szerveztek és az Antibiotikum Nap logóját megjelenítő bögrét, szatyrokat készítettek, a görögök fülbe mászó dalocskával hirdették, hogy az antibiotikumokat nem lehet cukorkaként fogyasztani.

Az Első Európai Antibiotikum Napot a tagállamok egészségügyi minisztériumai egy-két kivétellel támogatták.

Az OEK Kórházi járványügyi osztálya az Első Európai Antibiotikum Nap alkalmából tudományos ülést szervezett Helmut Walerius, az Európai Bizottság Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Igazgatósága (DG SANCO Health Threats Unit) tisztviselőjének részvételével, aki bemutatta az Unió következő ajánlásait, melyek a megbízhatóság fejlesztését az infektókontroll erősítése révén érik el.

**A tájékoztatást adta: dr. Böröcz Karolina osztályvezető főorvos
OEK Kórházi járványügyi osztály**

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYRŐL

**Az Országos Epidemiológiai Központ
munkaértekezlete a járványügyi szakterületen dolgozó
munkatársak részére**

Ideje: 2008. december 11. (csütörtök) 10.00 óra

Helye: OTH „A” épület, Fodor József terem
(Budapest, IX., Nagyvárad tér 2.)

PROGRAM

- **Visszapillantás a 2008. évi járványügyi tevékenységre**
Dr. Csohán Ágnes
- **A 2008. évi járványok kivizsgálásának tapasztalatai, különös tekintettel a salmonellosisra**
Dr. Krisztalovics Katalin
- **Perinatalis Intenzív Centrumban előfordult véráramfertőzés-járvány kivizsgálása**
Dr. Hajdú Ágnes
- **Multirezisztens Gram-negatív kórokozók infekciókontrollja az egészségügyi intézményekben**
Dr. Böröcz Karolina
- **A laboratóriumi surveillance aktuális kérdései**
Dr. Visontai Ildikó

12.30 - 13.00 – Szünet

- **A HIV/AIDS megváltozott arca**
Dr. Bánhegyi Dénes
- **Az ÁNTSZ aktuális feladatai a pandémiás felkészülésben**
Dr. Oroszi Beatrix
- **Vakcinaellátás a 2008/2009. évi influenzaszezonban**
Kóczán Andrea (OMNINVEST Kft.)
- **A 2009. évben várható feladatok**
 - **Védőoltási Módszertani Levél, 2009**
Dr. Molnár Zsuzsanna
 - **Újszülöttkori HBV-fertőzések megelőzési programjának aktualizálása**
Dr. Csohán Ágnes
- **10 éves az Országos Epidemiológiai Központ**
Dr. Melles Márta

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2008. november 24-30. közötti időszakban** bejelentett heveny fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

A héten egy **importált hastífusz** megbetegedést regisztráltak. A budapesti betegnél az október 20. és november 11. között szervezett indiai útját követően, november 18-án jelentkezett a betegség első tünete, a nem szűnő 40°C láz. November 22-én a láz mellett egyre súlyosbodó rossz közérzet miatt kórházba utalták. Hemokultúrájából Gram-negatív baktériumot mutattak ki, aminek Vi-savóval történt vizsgálata pozitív eredményt adott. A törzset átküldték az OEK laboratóriumába, ahol megerősítették a **S.Typhi** diagnózisát. A Widal-reakció, valamint a vizelet- és székletbakteriológiai vizsgálat negatív eredménnyel zárult. A beteg lépe kissé megnagyobbodott, májenzimjei enyhén emelkedettek voltak, a malária irányába történt vizsgálatok negatív eredményt adtak. A beteg az utazást megelőzően hastífusz elleni oltást nem vett fel. Az út során a szállodákban, éttermekben evett, de néhányszor utcai árustól is vett ételt.

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** közül a **salmonellosisok** száma az előző héthez képest negyedével csökkent, a betegség járványügyi helyzete a korábbi évek azonos időszakához viszonyítva továbbra is kedvezőtlennek minősíthető. A megbetegedések több mint negyedét Vas megyéből (49) jelentették.

A nyilvántartásba vett **enteritis infectiosa** megbetegedések száma mérsékelten csökkent az előző héthez viszonyítva, de 40%-kal volt több, mint az előző év azonos hetében regisztrált esetszám.

Az elmúlt héthez képest kevesebb **akut vírushepatitist** jelentettek. A héten nyilvántartásba került 10 megbetegedést 8 megye területén regisztráltak, és egy családi járványhoz tartozó eset kivételével valamennyi sporadikusan jelentkezett. A laboratóriumilag igazolt HAV megbetegedések száma egy volt.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** megbetegedések száma felével, a **varicella** bejelentések száma negyedével volt több, mint az előző héten. Mindkét betegség járványügyi helyzete jóval kedvezőbben alakult, mint az előző évek azonos hetében. Egy oltási korhatár alatti csecsemő **pertussis**-gyanús megbetegedése került a nyilvántartásba, diagnosztikus laboratóriumi vizsgálata folyamatban van. A héten **morbilli** és **rubeola** megbetegedést nem jelentettek. Egy **parotitis epidemica** gyanús megbetegedést jelentettek, a beteg védőoltási anamnézise ismeretlen, diagnosztikus laboratóriumi vizsgálata folyamatban van.

Az **idegrendszeri fertőző megbetegedések** száma az előző hetihez képest csökkent. A 2 meningitis purulenta diagnózissal jelentett eset egyikében vált ismertté a kórokozó (**Streptococcus pneumoniae**). A virális eredetű tünetegyüttesek (2-2 **meningitis serosa** ill. **encephalitis infectiosa**) közül egy esetben sikerült az etológiát azonosítani.

Egy **brucellosis**-gyanús megbetegedésről érkezett bejelentés Heves megye területéről. A beteg több hete (3-4 hét) fennálló izületi panasza, melyet esetenként hőemelkedés illetve láz kísért, és nyaki nyirokcsomóinak fájdalmas duzzanata miatt jelentkezett háziiorvosnál, aki fertőző osztályra utalta kivizsgálásra. Itt merült fel a brucellosis gyanúja. A járványügyi vizsgálat során kiderült, hogy a beteg 2008 májusában Erdélyből származó tehéntejet fogyasztott forralatlanul. Állatok gondozásával, tartásával nem foglalkozik.

A **Lyme-kór** megbetegedések száma közel azonos volt az előző héten regisztrálttal. Harmadával több bejelentés érkezett, mint az előző év azonos hetében és felével több, mint a 2002-2006. évi medián értéke. A megbetegedések 9 területen fordultak elő.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

48/2008.sz.heti jelentés (weekly report)

(2008.11.24-2008.11.30.)

Betegség Disease	a 48. héten (week)			az 1 – 48. héten (week)		
	2008.11.24- 2008.11.30.	2007.11.26- 2007.12.02.	Medián 2002- 2006	2008.	2007.	Medián 2002- 2006
Typhus abdominalis	1	-	-	1	-	-
Paratyphus*	-	-	-	2	1	-
Botulizmus	-	-	.	3	8	.
Salmonellosis	171	94	120	5616	5325	6330
Dysentheria	1	1	3	95	78	135
Dyspepsia coli	-	-	-	25	34	52
Egyéb E.coli enteritis	-	1	-	17	32	47
Campylobacteriosis	116	137	148	4276	4361	5665
Yersiniosis	1	3	1	34	42	54
Enteritis infectiosa	788	528	1004	34300	31236	37708
Hepatitis infectiosa	10	9	21	384	491	776
AIDS	-	-	-	21	21	23
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	14	9	16
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	1	1	2	34	57	23
Scarlatina	74	143	90	3082	6712	2675
Morbilli	-	1	-	5	5	3
Rubeola	-	1	1	19	17	54
Parotitis epidemica	1	1	3	100	84	167
Varicella	569	893	773	32832	45087	42801
Mononucleosis inf.	28	26	30	1025	941	1336
Legionellosis	-	-	2	22	21	55
Meningitis purulenta	2	5	2	225	241	224
Meningitis serosa	2	1	2	109	63	109
Encephalitis infectiosa	2	4	2	129	159	118
Creutzfeldt-J.-betegség	-	-	-	19	17	11
Lyme-kór	22	17	15	1752	946	1134
Listeriosis	-	-	-	13	5	6
Brucellosis	1	-	-	1	1	-
Leptospirosis	-	-	1	20	29	34
Ornithosis	-	-	1	9	31	51
Tularemia	-	-	3	28	21	84
Tetanus	-	-	-	4	3	5
Vírusos haemorrh. láz	-	-	-	11	12	4
Malaria*	-	-	-	4	8	8
Toxoplasmosis	2	2	3	92	79	129

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2008.12.02.

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

48/2008. sz. heti jelentés (weekly report) (2008.11. 24 - 2008. 11. 30.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectios	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme- kór	Parotitis epidemica
Budapest	20	-	19	79	1	11	40	6	-	2	-
Baranya	11	-	12	38	-	5	29	1	-	-	-
Bács-Kiskun	5	-	1	12	-	2	17	-	-	-	-
Békés	2	-	9	33	-	2	34	1	1	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	14	1	9	22	1	2	56	3	1	-	-
Csongrád	17	-	9	108	-	6	27	-	-	-	-
Fejér	5	-	6	56	-	3	6	5	-	-	-
Győr-Moson-Sopron	4	-	9	25	1	1	41	1	-	2	-
Hajdú-Bihar	6	-	6	19	2	6	14	1	-	-	-
Heves	1	-	6	26	-	6	38	-	-	5	-
Jász-Nagykun-Szolnok	3	-	1	53	1	-	39	4	-	-	-
Komárom-Esztergom	2	-	3	20	-	1	11	1	-	1	-
Nógrád	1	-	1	19	-	2	44	-	-	2	-
Pest	8	-	9	43	1	10	48	2	-	1	-
Somogy	11	-	3	36	-	4	15	1	-	6	-
Szabolcs-Szatmár-Bereg	5	-	1	18	-	-	11	-	-	-	-
Tolna	2	-	4	66	-	-	17	-	-	-	-
Vas	49	-	4	35	2	3	41	1	-	2	-
Veszprém	3	-	3	67	-	8	36	1	-	1	1
Zala	2	-	1	13	1	2	5	-	-	-	-
Összesen (total)	171	1	116	788	10	74	569	28	2	22	1
Előző hét (previous week)	223	2	104	847	14	47	459	39	5	21	3

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2008.12.02.

Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Epinfo**)
Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tiszti főorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: **www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;**
www.antsz.hu/oek;

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: **http://oek**

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Országos tiszti főorvos:
dr. Falus Ferenc

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztő:
Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:
Vizinger Ferenc